

УДК: 625.712.65.001.2

Погуца Т.О.,

Київський національний університет будівництва та архітектури

СВІТОВИЙ ДОСВІД ТРАНСПОРТНОГО СПОЛУЧЕННЯ АЕРОПОРТУ З МІСТОМ

(на прикладі МА «Аднан Мендерес» Ізмір, Туреччина)

Виділено основні ознаки класифікації аеропорту та детально їх розглянуто. Розглянуто транспортне сполучення міжнародних аеропортів Світу, які знаходяться в одній групі аеропортів відносно розміщення в плані міста. Проаналізували сучасний стан транспортного сполучення аеропорту з містом на прикладі МА «Аднан Мендерес» Ізмір, Туреччина.

Аеропорт – суб'єкт аеропортової діяльності, який забезпечує прийняття та відправку повітряних суден, обслуговування повітряних суден, пасажирів, екіпажів, багажу, вантажу та пошти і має для цього аеродром, аеровокзал, техніку та персонал. Аеропорти України поділяються на аеропорти загальнодержавного значення (стратегічні) та регіональні. [1]

Аеропорти класифікують в залежності від їх: призначень, функцій, розмірів, типами літаків, котрі вони можуть приймати і обслуговувати, та іншими ознаками.

Аеропорти поділяють за таким ознаками:

- *Військові або громадські;*
- *Комерційні або не комерційні;*
- *Приватні або державні;*
- *Типи обслуговуючих літаків;*
- *Регулярність авіаперевезень (розклад або його відсутність);*
- *Наявність таможні, служб імміграції або інших видів інспекції, необхідних для обслуговування міжнародних авіа перевозок;*
- *Наявність засобів і споруд для відправлення та зберігання вантажів.*

Згідно діючих нормативних вимог України, аеропорти класифікують залежно від річного пасажироперевезень, а саме:

Таблиця 1.1

Клас аеропорту	Річний об'єм пасажироперевезень (тис.чол.)
I	10000—7000
II	7000—4000
III	4000—2000
IV	2000—500
V	500—100

Враховуючи конфігурації забудови міст і розміщення аеропортів, рекомендовано віддаляти їх від міста на відстані: [2]

Таблиця 1.2

Клас аеропорту	Відстань, км
некласові	40-60
I класу	30-45
II класу	25-40
III класу	25-35
IV класу	20-30
V класу	15-25

Однак, виконання таких норм з кожним роком ускладнюється, у зв'язку з відсутністю вільних земельних ділянок та вимог охорони навколишнього середовища.

Розміщення аеропортів в плані міста поділяють на групи:

1 група - в тілі міста

(МА «Одеса», МА «Жуляни», МА «Львів» Україна).

2 група - на межі міста (до 30 км)

(МА «Шарля де Голя»(Париж, Франція), МА «Хітроу» (Лондон, Великобританія), МА «Шереметьєво» (Москва, Росія), МА «Бориспіль» (Київ, Україна)).

3 група - аеропорти , які знаходяться на значній відстані від міста (більше 30 км)

(МА «Гетвік»(Лондон), МА «Стенсед»(Лондон), МА «Наріта» (Токіо, Японія)). [3].

Класифікацію аеропортів встановлюється також від розрахункової кількості вильотів літаків:

- при більш 100 вилетів літаків за добу аеропорт відносять до некласових;

- при 51 -100 вилетів – I клас;

- при 21 – 50 вилетів – II клас;

- при 11 -20 вилетів – III клас;

- до 10 вилетів – IV клас.

[4]

Розглянемо більш детально головні повітряні ворота України – міжнародний аеропорт «Бориспіль» Київ, що належить до:

- 2 групи аеропортів залежно від розміщення в плані міста (від центру міста – 30 км);

- 1 класу за річним об'ємом пасажироперевезень (за 2012 рік – 8470,8 тис.чол.). [5]

Транспортним зв'язком міста Києва та аеропорту здійснюється за допомогою експрес – автобуса, таксі та власними легковими автомобілями.

Проаналізуємо транспортне сполучення аеропорту з містом на світовому досвіді. В таблицю 1.3 занесемо міжнародні аеропорти, що належать до 2 групи аеропортів, залежно від розміщення в плані міста (від центру міста – до 30 км).

Таблиця 1.3

№	Назва аеропорту	Відстань від центру міста, км	Пропускна спроможність терміналу, пас/год	Транспортне сполучення	Примітка
1	2	3	4	5	6
1	МА «Бориспіль», м. Київ	30	В – 1200 (міжн) 600 (внутр.) С – 100 D – 3000 F - 900	- Експрес автобус - Рейсові автобуси по Україні - Таксі	Обслуговує понад 60% пасажиропотоку України внутрішні та зовнішні рейси.
2	МА Шереметьєво Москва, Росія	29	Ш1 – 800(міжнар), 600 (внутр.) Ш2 - 2100	- Автобус - Таксі - Залізнична дорога	Головні повітряні ворота Росії
3	МА Пекіна, Китай	28	A,B,C - 2750	- Маршрутний автобус - Таксі - Залізнична дорога	Побудовано два аеровокзальні комплекси, перший займає площу - 78 тис.м2, другий - 326.5 тис. м2.
4	МА Хітроу, Лондон, Велика Британія	24	4	- Залізничний транспорт - Таксі - Метро - Автобус	Один із трьох міжнародних аеропортів Лондона
5	МА ім. Франца Йозефа Штрауса, Мюнхен, Німеччина	28	2	- Швидкісний поїзд - Автобус - Таксі	МА Мюнхена — другий по величині аеропорт в Німеччині, після МА Франкфурта на Майні
6	МА ім. Індіри Ганді, DEL (Делі)	20	2	- Таксі - Авторікши - Міські автобуси - Арендовані автомобілі	Один з завантажених аеропортів Південної Азії

1	2	3	4	5	6
7	МА Бангкока, Бангкок, Тайланд	24	1	- Рейсові автобуси	Площа будівлі аеропорту 560 тис.м2 – великий в світі єдиний термінал
8	МА Бен- Гуріон, Тель Авів, Ізраїль	20	3	- Автобус - Таксі - Залізничний транспорт	Між терміналами їздить автобус з інтервалом 15 хвилин
9	А Шипхол, Амстердам, Нідерланди	17,5	1	- Залізничний транспорт - Таксі	Час у дорозі від Амстердаму 20 хвилин
10	МА Ференса Лиса, Будапешт, Угорщина	24	3	-Залізничний транспорт - Таксі	Час у дорозі до 30 хвилин
11	МА Каїра, Каїр, Египет	22	2	- Таксі -Лімузин -Арендоване авто	Другий по завантаженості аеропорт Африки після МА Йоханнесбурга в ПАР
12	МА Аднан Мендерес, Ізмір, Туреччина	18	1	-Залізничний транспорт - Таксі - Автобус -Метро	Найзавантаженіший аеропорт Туреччини

Світовий досвід показує, що транспортним зв'язком між аеропортом і містом здійснюється за допомогою: експрес – автобусів, таксі, легковими автомобілями, залізничним транспортом, метрополітемом. Об'єктом дослідження виберемо МА «Аднан Мендерес» Ізмір, Туреччина. [6]

Транспортним сполученням міст в Туреччині є транспорт – автомобільний, залізничний, трубопровідний, морський, річковий, повітряний. Найбільшого попиту має повітряний транспорт.

Внутрішні авіап перевезення в Туреччині дуже добре розвинуті. Авіакомпанія Turkish Airlines здійснює регулярні рейси між наступними містами: Стамбул, Анкара, Анталія, Іспарта, Чанаккале, Ізмір, Бодрум, Денізлі, Даламан, Конья, Адана, Кайсери, Самсун, Сиваш, Малатья, Газіантеп, Урфа, Діярбакир, Батман, Сірт, Ван, Маш, Эрзурум, Трабзон, Карс и Эрзінчан.

Крім того, здійснюються щоденні рейси із Стамбулу, Анталії і Аданії на Північний Кіпр. Інші авіап перевізники на внутрішніх лініях: Onur Air, Atlas Jet, Air Istanbul. Всі вони виконують авіапереліти по тим же напрямкам, що і національний авіап перевізник.

Вартість перельоту порівняно не висока: вона коливається в межах \$75-120 в одну сторону на кожному напрямлені. [7]

Аеропорти Стамбулу, Анкари та Ізміру обслуговують декілька десятків міжнародних авіаліній.

Місто Ізмір (тур. *İzmir*, також Смірна грец. *Σμύρνη*) — третє за кількістю населення (3,5 млн. чол. у 2005) місто Туреччини і другий за величиною порт країни після Стамбулу. Розташоване в Ізмірській затоці Егейського моря.

Ізмір — одне з найдавніших міст узбережжя Середземного моря. Поселення на місці міста існувало за 3000 років до н. е., а можливо і раніше. Візитною карткою міста також вважається аеропорт.

Міжнародний аеропорт Аднан Мендерес був названий на честь колишнього прем'єр – міністра Туреччини. Аеропорт розміщується в 18 км від центру міста Ізмір і є одним із дуже завантажених аеропортів Туреччини.

Місто Ізмір та аеропорт сполучають – залізниця, метрополітен, автобуси, легкові автомобілі, таксі. Вартість проїзду по місту МПТ коштує приблизно 2-5 євро. [8]

Рис.1. Схема аеропорту на приліт

Рис.2. Схема аеропорту на виліт.

Рис.3. Під'їзний шлях до аеропорту.

На мінус першому поверсі споруди аеропорту знаходить платформа метрополітену.

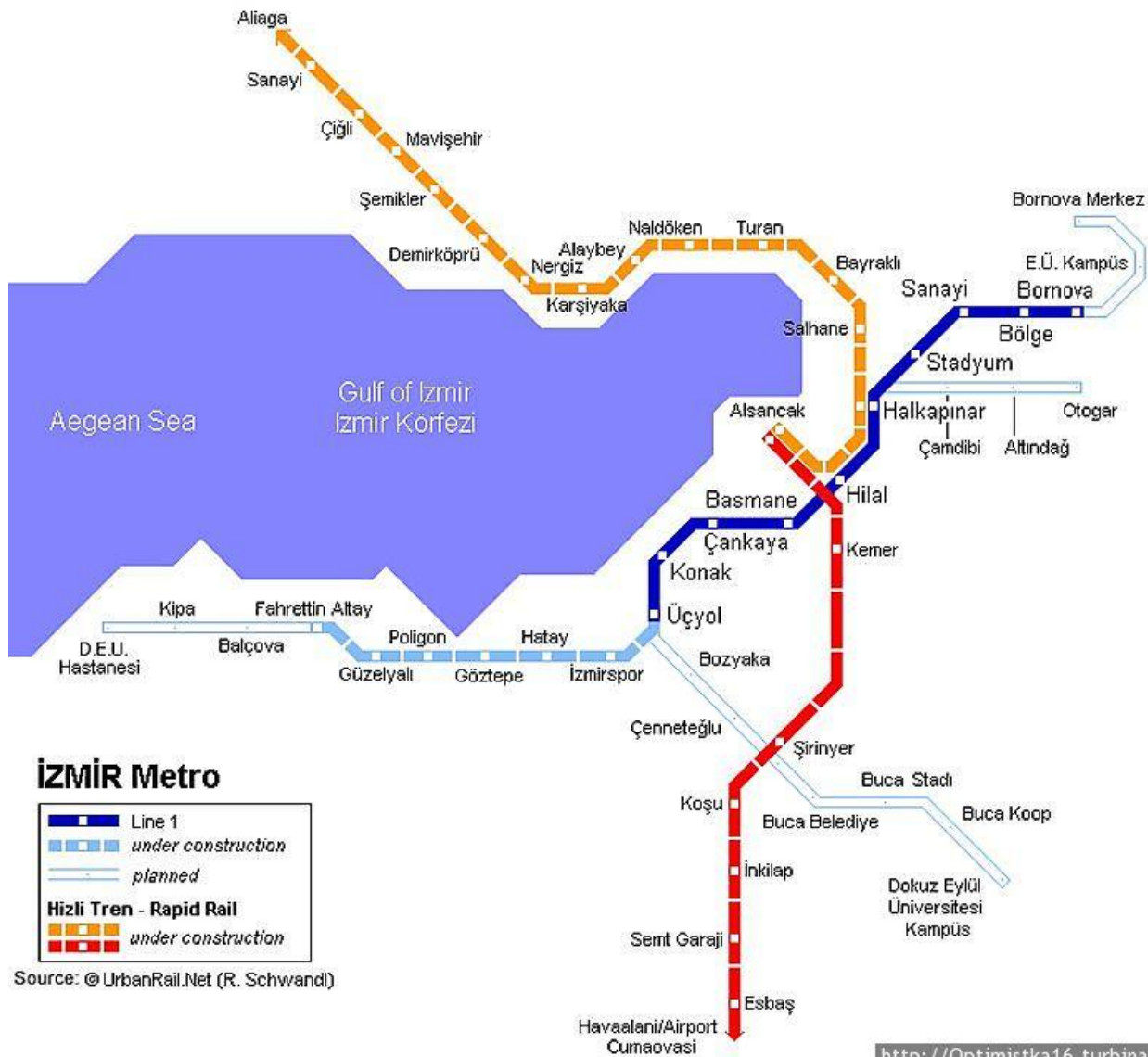

Рис.4. Схема метрополітену міста.

На схемі метрополітену видно, що з аеропорту можна без усяких ускладнень потрапити на центральну площу міста Montro Meydanı.

На рівні першого поверху розміщено зупинки рейсових автобусів, таксі, легкових автомобілів для висадки/посадки пасажирів (Рис.1).

Кожні 20 хвилин (вночі інтервал збільшується до 1 години) відправляється рейсові автобуси до міста Ізмір.

Міжміські автобусні рейси. Анкара знаходиться в 600 км від Ізміра (тривалість подорожі 8 год. 30 хв.), від Анталії - в 550 км (9год.), Бодрума - в 100 км (2 год.), Стамбула - в 610 км (9 год.), Кушадаси - в 95 км (1 год. 45 хв.), Трабзона - в 1375 км (22 год.).

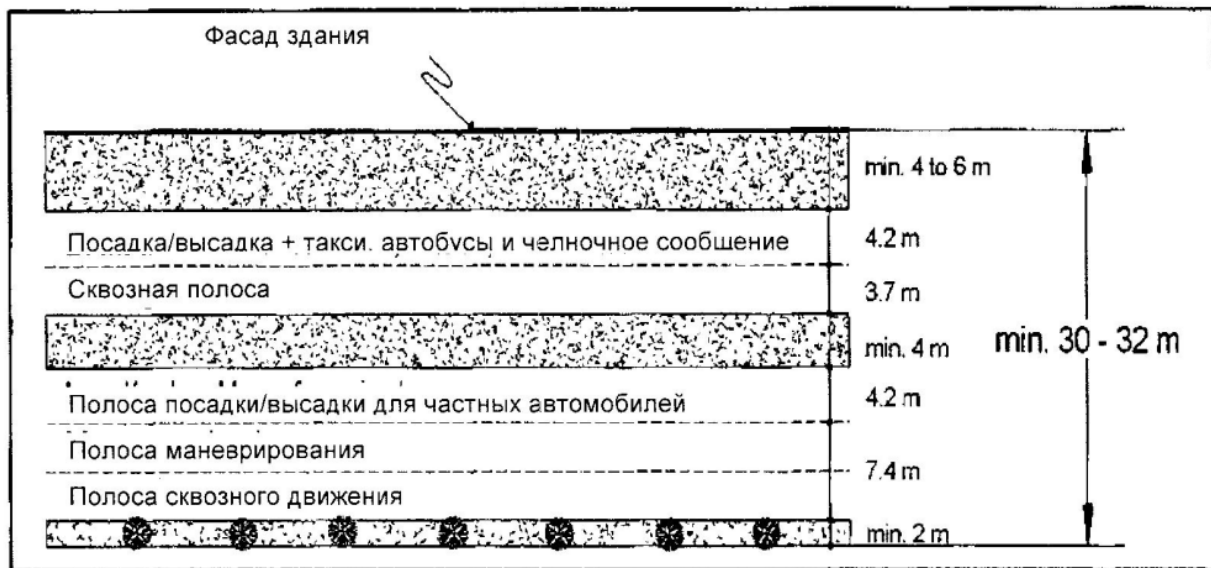

Рис.5. Приклад схеми привокзальної площі для однорівневого терміналу або для зони прильоту/вильоту в багаторівневому терміналі

Щоденно з вокзалу Басмане потяги відправляються в Анкару, Бандірма, Єскшехір, Данізілі та Одеміс. «Ізмір – експрес» або «Блакитний потяг» довезуть до Анкари за 9 год.30 хв. [9]

Розглянувши транспортне сполучення міста Ізмір з міжнародним аеропортом «Аднан Мендерес», зробимо висновок, що пасажирів аеропорту мають можливість обирати для себе найвигідніший вид транспорту для подальшої дороги до пункту призначення. Основними показниками, які можуть вплинути на вибір транспорту, для подальшої дороги є вартість поїздки, витрати часу на дорогу, комфортність.

ВИСНОВОК

Провели класифікацію аеропортів за основними ознаками. Відповідно до приведеної класифікації виконали аналіз міжнародного аеропорту «Бориспіль» Київ, Україна.

Проаналізували транспортне сполучення аеропорту з містом на світовому досвіді. В таблицю занесли міжнародні аеропорти, що належать до 2 групи аеропортів, залежно від розміщення в плані міста (від центру міста – до 30 км).

Світовий досвід показав, що транспортним зв'язком між аеропортом і містом здійснюється за допомогою: експрес – автобусів, таксі, легковими автомобілями, залізничним транспортом, метрополітемом.

Розглянувши транспортне сполучення міста Ізмір з міжнародним аеропортом «Аднан Мендерес», зробимо висновок, що пасажирів аеропорту мають можливість обирати для себе найвигідніший вид транспорту для подальшої дороги до пункту призначення. Основними показниками, які можуть

вплинути на вибір транспорту, для подальшої дороги є вартість поїздки, витрати часу на дорогу, комфортність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про аеропорти України» стаття 4.
2. Сильянов В.В. «Подъездные пути к аэропортам», М.: Транспорт, 1991г., 264 с.
3. СНиП II-85-80 «Вокзалы. Нормы проектирования» М., 1982г.
4. Черепанов В.А. «Транспорт в планировке городов», М.: Издательство литературы по строительству, 1970. – 304 с.
5. <http://kbp.aero.ru/about/press-center/news/2013/113/>
6. <http://www.izmirde.biz/>
7. <http://tourweek.ru/transport/countries/turkey/#140298>
8. <http://www.avia.alltravels.com.ua/ru/aeroport/info/izmir-international/>
9. <http://www.antalya.ru/izmir/transport.shtml>

ANNOTATION

In the article the basic signs of classification of airports are distinguished and they are considered in detail. A transport report of international airports of the World, that are in one group of airports in relation to placing in the plan of city, is considered. Analysed the modern state of a transport report of airport with a city on the example of MA "Adnan Menderes" Izmir, Turkey.

АННОТАЦИЯ

В статье выделены основные признаки классификации аэропортов и детально они рассмотрены. Провели анализ транспортного сообщения международных аэропортов Мира, которые находятся в одной группе аэропортов относительно размещения в плане города. Проанализировали современное состояние транспортного сообщения аэропорта с городом на примере МА "Аднан Мендерес" Измир, Турция.